

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen

Parochiebrief 14-5-2022

No. 2022.9. (60)



Inhoud:

1. Van de pastoor
2. "Toch zal ik juichen over mijn God en Heer"
Gedachten over een lied, dat de hoop erin houdt
3. Een gedicht voor de Paastijd
4. Bij de heiligverklaring van Titus Brandsma
5. Diocesane livestreamvieringen
6. Hoe wij vieren
7. Thuiscollecte
8. Contact

1. Van de pastoor

Het is alweer het einde van de vierde Paasweek als deze parochiebrief verschijnt.

A.s. **zondag 15 mei**, de vijfde zondag van Pasen, is er om 11.00 uur de **eucharistieviering**. Voorganger daarin is priester Robin Voorn. Hij was tot 2020 pastoor van Delft en is nu werkzaam als aalmoezenier bij de Koninklijke Marine (basis Den Helder) en woont met zijn gezin in Leeuwarden.

Wij staan als kerkgemeenschap nog midden in de *vijftigdaagse vreugdetijd van Pasen*: de liturgische kleur is de feestkleur wit, de liturgie kenmerkt zich door overal waar het zo'n beetje kan "Alleluja!", Looft de Heer! aan toe te voegen. En volgens het Concilie van Nicea gehouden in 325 (die ook de grote geloofsbelijdenis, die we meestal op zon- en feestdagen zingen, vaststelde) was zelfs knielen verboden: een Paasmens staat! Maar vijftig dagen feestvieren houden we niet vol. Het leven gaat door en ons feestgevoel verdampst: een einde aan de oorlog

in Oekraïne, is nog niet in zicht, de inflatie en de daarmee gepaard gaande prijsstijgingen van eerste levensbehoeften bedreigen ons welvaartspeil, de oorlog zorgt er voor dat de grote graanvoorraden uit Oekraïne niet kunnen worden geëxporteerd met als gevolg dat er hongersnood in bepaalde toch al kwetsbare landen dreigt. En dan hebben we het nog maar niet over de asielzoekers die op enkele kilometers van mijn huis buiten slapen, omdat er voor hen letterlijk geen plaats is.

Die overwinning op kwaad en dood, het lijkt er niet op. Zouden we er niet realistischer aan doen om al dat “Alleluja-gedoe”, maar gewoon te schrappen? En nog al wat mensen doen dat dan ook maar. Op toegeven aan die verleiding, betrap ik mijzelf ook wel eens. Maar toch, ik kan het niet. In de Paaswake hoorden we de verhalen van een God die bevrijdt. Het begon al met de eerste lezing, het verhaal van het begin waar God, de oerchaos aan banden legt; het ging verder met het verhaal waarin God zijn volk Israël bevrijdt uit de slavernij, uit het kwaad en de doodsdreiging in Egypte; het vond zijn hoogtepunt in de lezing van het verhaal waarin de dood toch niet het laatste woord bleek te hebben: een leeg graf: “Hij is hier niet, Hij is verrezen”. De Paaswake is voor mij ieder jaar weer, *de nacht van het “en toch...”*, het licht zal het duister verdrijven, het leven zal het winnen van de dood. Op dit “en toch...”, denk ik hieronder verder door aan de hand van één van mijn lievelingsgezangen. *“Toch zal ik juichen om mijn God en Heer”*.

Daaronder treft u ook nog een artikel dat ik van de website van de landelijke kerk heb geplukt. Het is een brief van onze bisschoppen n.a.v. de *heiligverklaring van Titus Brandsma* op 15 mei door paus Franciscus. Deze brief gaat niet alleen in op de vraag hoe de Oud-Katholieke Kerk omgaat met heiligverklaringen, maar ook op de bijzondere mens en christen die deze martelaar was.

Een terugblik op Pasen

Palmzondag vierden we dit jaar weer samen met onze Anglicaanse zusters en broeders. Het was goed om samen achter het processiekruis letterlijk de straat op te gaan en daarbij afwisselend Engelse en Nederlandse (de Oud-Katholieke “schlager” *Geeft ere de Here*) Palmпасenliederen zingend, getuigenis af te leggen van ons geloof in een reddende God. Misschien is het de Engelse taal die afschrikt of de vorm van liturgievieren en dan in het bijzonder de liedkeuze, die sommigen van ons er van weerhouden om naar deze gezamenlijke viering met onze zusterkerk te komen. Ik wil u aanraden het een volgende keer toch eens te proberen, want het is goed om je – letterlijk en figuurlijk – over grenzen heen met anderen in Christus verbonden te weten.

De *Chrismamis* in de kathedrale kerk in Utrecht kon nu, voor het eerst sinds 2019, weer plaatsvinden in een zo goed als volle kathedraal (de voorzichtigheid die corona gebod, had nog voor een maximum aantal mensen gezorgd). Het was met gelovigen en geestelijken uit ons bisdom en gasten uit de oecumene een goede opmaat naar Pasen.

Voor mij was het de eerste keer dat ik de vieringen van de *heilige drie dagen* in de parochie Groningen vierde. Het was dan ook navragen, wat er in de Groningse parochiekerk gebruikelijk is en kijken hoe de soms letterlijk om ruime armslag vragende liturgie in de relatief kleine Groningse kerkruimte gevierd kan worden. Hoe snel een mens vergeet, bleek bij de voorbereiding toen ook de al vele jaren het meest direct bij de vieringen betrokken mensen, niet meer precies wisten hoe het al de voorgaande keren gedaan was. Een goede les: aantekeningen maken voor een volgende keer!

Witte Donderdag en *Goede Vrijdag* waren mooie ervaringen. In de *Paaswake* mochten we ons verheugen op een volle kerk met voor het eerst weer het volledige team misdienaren. Het

weer werkte mee, zodat we het nieuwe vuur buiten konden ontsteken. En na de feestelijke viering was er de nazit met paasbrood in de parochiezaal. Ik zal u niet vermoeien met het beschrijven van de dienst, dat laat ik graag over aan een aantal foto's die Ineke van Buuren heeft gemaakt.



"Komt, nu want alle dingen zijn gereed"



Een bundeltje kaarsen wordt in het nieuwe vuur aangestoken, hiermee zal de Paaskaars worden aangestoken.



Vooraf gegaan door de misdienaren wordt de Paaskaars de lege kerk in gedragen.



De lezing van het scheppingslied uit Genesis wordt na iedere scheppingsdag onderbroken, door het zingen van het refrein: "En God zag dat het goed was, dit was de dag", tegelijkertijd wordt er iedere keer een nieuw licht op de altaartafel ontstoken.



Bij de zegening van het nieuwe doopwater, wordt de Paaskaars driemaal in de doopvont gehouden.

Vastenactie en hulp vluchtelingen.

De Vastenactie 2022: *“De nood is zeer hoog!”* was ten behoeve van onze Anglicaanse zusterkerk in Mozambique. Zij vangt mensen op die moeten vluchten voor het geweld van extremistenstrijders, die uit het Midden-Oosten verjaagd zijn en nu elders hun slachtoffers maken. In onze parochie heeft deze actie € 171,55 opgebracht.

Op de eerste zondag van de Vasten hebben we gecollecteerd voor hulp aan onze Poolse Oud-Katholieke zusterkerk. Parochies van die kerk aan de grens met *Oekraïne* hebben veel *vluchtelingen* voor het oorlogsgeweld in dat land opgevangen. Dit bracht € 96,60 op.

Gemeentevergadering

En herinnering aan de *voorjaarsgemeentevergadering* die op *zondag 29 mei* a.s., de zondag na Hemelvaart, na de eucharistieviering zal worden gehouden. In de volgende parochiebrief vindt u de agenda etc.

Vrede en alle goed voor u allen.

Hartelijke groet,
Wietse van der Velde, pastoor

2. “Toch zal ik juichen om mijn God en Heer”

Gedachten over een lied, die de hoop erin houdt.

Eén van mijn lievelingsgezangen is gezang 527. Het werd geschreven in 1987 ter gelegenheid van de wijding van mgr. Teunis Johannes Horstman (1927-2014) tot bisschop van Haarlem. Het is een uitweiding over de woorden van diens wapenspreuk: *Autem in Domino gaudebo*, “Toch, nochtans zal ik juichen om de Heer.” Dat zijn woorden ontleend aan de profetie van Habakuk, een voor de meesten van ons tamelijk onbekend boek in het Oude Testament. Het is een lied van ultiem Godsvertrouwen.

Alles zit de profeet en zijn volksgenoten tegen. Er schijnt geen enkel heil meer te dagen, alles is duister: “geen oogst op ’t land, de vijgeboom verdord, geen levend water meer, geen brood, geen wijn.”, de schapen Gods zijn verdreven.

In die situatie ligt de verzoeking op de loer om God dan ook maar te verlaten. Maar de profeet spreekt midden in die verzoeking “Nochtans, toch zal ik juichen in de Heer, jubelen in de God van mijn heil!”

In dat woordje “nochtans” ligt al de spanning verborgen van een tot het uiterste beproefde vreugde.

Dat “wapenlied” van mgr. Horstman zingt de Kerk, op een aarde waar overal het geweld woedt, de Naam van God maar al te vaak niet met ere wordt genoemd, de machten van haat en afgunst zich groot maken en het leven met de dood wordt bedreigd (cf. gez. 526, vers 2). Ook wij worden daarmee geconfronteerd. Dagelijks botsen ook wij op tegen de machten van de dood.

Dit gezang past niet alleen heel goed in de laatste dagen van het kerkelijk jaar, de zondagen van de voleinding als wij extra intensief uitzien naar de doorbraak van Gods Koninkrijk van vrede en gerechtigheid. Het past ook in de Paastijd, de tijd waarin wij vieren dat met de opstanding van Jezus Christus uit de dood, de komst van het Koninkrijk van God op aanbreken

staat. Maar als wij naar de tekenen daarvan op zoek gegaan, lijken de stralen van de opgaande zon op Paaszondagmorgen (een symbool van de verrezen Heer) verdonkert, en lijkt het er eerder op dat de beweging naar dat koninkrijk toe gestuit wordt.

Wij christenen hopen op de vreugde dat elk volk op aarde, dat iedere mens, dat de gehele kosmos de Heer zal zijn toegedaan. Jezus Christus kwam op aarde en doorleed onze schuld opdat - zoals Paulus het uitjubelt - "iedere knie zich voor Hem zal buigen en elke tong zal belijden dat Jezus de Heer is tot glorie van God de Vader".

De mens die echter rondkijkt in de wereld merkt eerder een beweging op die de andere kant op gaat. De wereld wil helemaal niet begenadigd worden. Mensen wenden zich af van het licht van de Vader. Overal wordt de knie voor gebogen, behalve voor Jezus, de Man uit Nazareth.

Een gelovig mens kan daarvoor zijn hoofd niet in het zand steken; niet net doen alsof hij die dingen niet ziet.

Maar een gelovige kan en wil nog minder afdingen op de zekerheid van de beloften van God die tot hem zijn gekomen door de woorden van profeten en apostelen en door Gods Woord bij uitstek, Jezus Christus.

Door dat niet willen en kunnen loslaten van God en zijn beloften ontstaat de spanning van het nochtans, van het toch. Het lijkt soms wel dat het een geloven, een verwachten, een hopen tegen beter weten in is (gez. 527, vers 4). Van de Haagse hofprediker dr. J. H. Gerritsen (1867-1923) gaat het verhaal dat hij op zijn schrijftafel een tekst met maar één woord had staan: "Nochtans". De dichter van ons gezang 527 omschrijft dat woord "nochtans" in vers 4 op een ontroerende wijze.

*'k Blijf daarom, tegen beter weten in,
richten naar het woord van het begin,
Gij ons, God der eeuwen, hebt gezegd:
't verbond van trouw, van onverbreekbaar recht,
Gij, Heer, Gij zijt mijn kracht, mijn zekerheid;
ik juich om U in tijd in en eeuwigheid.*

Dat vers doet bij het zingen bij mij vaak een brok in de keel ontstaan. Al wat er in het persoonlijke leven, wat er in het leven van Kerk en wereld ook mag gebeuren, er is de hoop, ja, de zekerheid dat uiteindelijk de genade van God zal overwinnen. Gods liefde voor ons mensen, die immers uit zijn hand zijn voortgekomen, is hardnekkiger dan al ons menselijk weerstreven. Ook al mag dan onze vreugde maar al te vaak beproefd zijn, toch zal vreugde het laatste woord hebben als Gods trouw en goedheid ons aan het einde zullen ontmoeten. Ik hoop dat dit gedachten zijn, die ons in deze tijden "toch" zullen helpen om vol verwachting naar de toekomst te blijven kijken en al is het misschien met een brok in de keel "Alleluja" te blijven zingen.

Wietse van der Velde, pastoor

3. Een gedicht voor de Paastijd

een vroeg droevige zondag morgen
lang geleden al
zo gebeurde dan,
de zon was nog niet opgegaan,

toch is toen het licht voor altijd opgestaan,
Jezus van Nazareth
was niet meer dood
maar leefde
de mensen en God nabij.
het was zo anders,
gelovige ogen konden het zien,
niet om aan te raken,
tussen hen in komen gaan,
op weg uit een gebroken verleden
naar Emmaüs-(morgen met) toekomst,
in brood gebroken
aan woorden te kennen
zo leeft hij
hen en ons nu nog nabij.

en wie aan zijn eigen leven
krampachtig vasthoudt
die verliest het
maar die zijn leven
in deze wereld
durft prijsgeven
zal het voor eeuwig leven
mogen bewaren.

jo12,25

Bert Wirix-Speetjens, bisschop van Haarlem (1946-2008),
Uit: *Als de dageraad nog donker is.*

4. BIJ DE HEILIGVERKLARING VAN TITUS BRANDSMA

Zusters en broeders,

De bijzondere eer die de Nederlandse rooms-katholieken aanstaande zondag, 15 mei, te beurt valt bij de officiële heiligverklaring van Titus Brandsma, roept de vraag op of die heiligverklaring ook door de Oud-Katholieke Kerk wordt erkend of ondersteund.

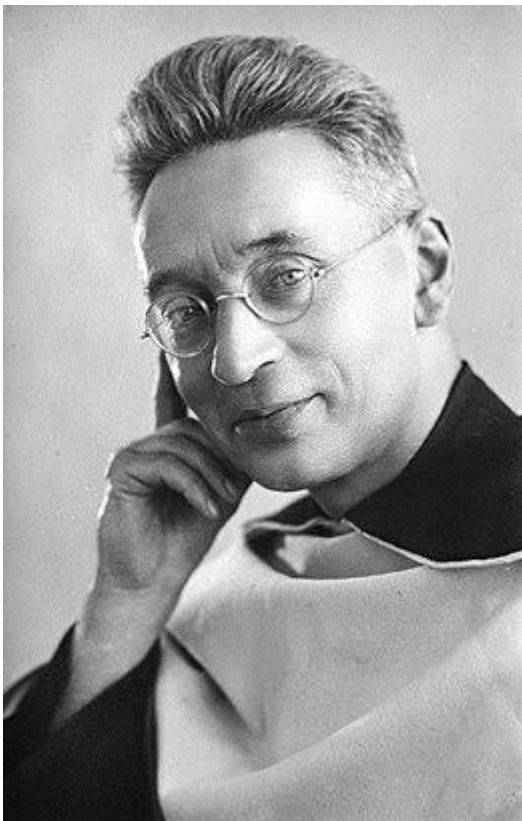
Het christelijk getuigenis waarvoor Titus Brandsma in zijn verzet tegen het nationaalsocialisme met zijn leven heeft moeten betalen, kan ook oud-katholieken alleen maar met grote dankbaarheid vervullen. We prijzen de kracht en de moed van Titus Brandsma en zeggen dank aan God, die Titus genadig die kracht en moed heeft verleend.

Oorsprong van heiligheid

Dit accent is voor ons belangrijk. De eerbewijzen die we aan een heilige betonen, vloeien immers tot Hem terug, die de oorsprong van hun heiligheid is. Zo begrijpen wij de relatie tussen de goede strijd die mensen moeten strijden en de bron van alle heiligheid, die de Drie-eene God is. Niet onze verdiensten, maar zijn genade maakt ons tot wie we zijn. Het zijn de verdiensten en de liefde van Christus die wij eren en roemen in de heiligen. Onze heiligenverering daagt ons uit, te leven uit dezelfde verdiensten en liefde, en het voorbeeld na te volgen van de heiligen ons voorgegaan.

Vrije journalistiek

Bij Titus Brandsma is dit zeer actueel. Machthebbers van alle tijden maken zich sterk om een eerlijke berichtgeving in te perken of om te buigen tot propaganda voor hun eigen belangen. Vaak maken ze anderen daarmee tot zondebok. Kritische stemmen worden monddood gemaakt. Des te belangrijker is het voor elke christen om waakzaam te blijven en op te komen voor een vrije journalistiek, en op te komen voor een nieuwsvoorziening waarin ruimte gemaakt wordt voor uiteenlopende opinies en verschillende stemmen. Zo wordt gebouwd aan een samenleving waarin niet het vermeende gelijk van de één dat van de ander uitschakelt, maar waarin de gezamenlijke waarheid in dialoog wordt gezocht en we de toekomst met vertrouwen tegemoet gaan.



Geloofsgetuigen

Meer dan vanwege een officiële verklaring van de kerk of vermeende wonderen die de heilige verricht zou hebben eren wij hen, in wie wij zien hoe Gods genade met grote kracht door mensen kan werken. Hoewel we op dit moment geen namen toevoegen aan de in onze kerk gebruikte heiligenkalender, gedenken wij in onze kerk wél met dankbaarheid de

geloofsgetuigen uit de vorige eeuw en de martelaars van onze dagen. Zonder officieel kader, maar uit geloof en liefde, worden zo dikwijls in onze parochies de namen genoemd van getuigen als Dietrich Bonhoeffer, Edith Stein, Martin Luther King, en Alberto Ramento. In deze kring van hen die trouw bleven tot in de dood zien wij ook Titus Brandsma.

De christelijke gemeenschap die de kerk vormt wordt bezielde door één geest die zich uit in onderlinge liefde en gebed voor elkaar. In de opstanding van Jezus is de dood overwonnen. Zo blijven heiligen in de hemel en heiligen in deze wereld door de band van liefde en in hun gebed voor en met elkaar verbonden. Zo kunnen ook wij ons van harte voegen in het koor van gelovigen die de grote bescheiden Fries waar ook ter wereld aanroepen: *heilige Titus Brandsma, bid voor ons.*

Utrecht/Amsterdam, 12 mei 2022

+ *Barend Theodoor Wallet*, aartsbisschop van Utrecht

+ *Dirk Jan Schoon*, bisschop van Haarlem

5. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een *livestreamuitzending* om 10.00 uur vanuit de *kathedrale kerk te Utrecht* verzorgd.

Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

6. Hoe wij vieren

Per 25 februari verdwenen bijna alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten. Dit betekent voor onze manier van vieren het volgende.

1. De 1,5 meter afstand komt te vervallen.



2. Een vaste zitplaats is niet meer nodig.

N.B. Door het flexibele karakter van de zitplaatsen in de kerk, is het voor iedereen die dat wenst mogelijk om de anderhalve meter afstand te bewaren.

3. Een mondkapje hoeft niet meer gedragen te worden.

4. Omdat het aantal coronabesmettingen nog altijd hoog is, zijn we met zijn allen verantwoordelijk voor elkaar en met name voor de kwetsbaren onder ons. Daarom blijven wij de vredegroet voorlopig uitwisselen op de manier waarop deze sinds maart 2020

gegeven wordt, dus met een hoofdknik of een lichte buiging, waarbij we elkaar “vrede” wensen.

5. De heilige communie wordt weer onder twee gedaanten uitgereikt.

Hygiëne blijft ook hier een rol van betekenis spelen. De kelk wordt door een assistent vastgehouden. U kunt de hostie in de wijn dopen, maar niet uit de kelk drinken.

Het is de persoonlijke keuze van iedere communicant om de heilige communie onder één of twee gedaanten te ontvangen.

Wietse van der Velde, pastoor

7. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen, de zgn. ‘thuiscollecte’: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd om de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen, onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet Christa wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

8. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

secretaris

Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

